Eksisterende bygninger som fremtidens materialebanker

Morgenkaffemøde, Energiforum Danmark 25. November 2026

Introduktion

Karoline Fogh Gustafsson,

Portfolio manager & konsulent i Lendager Circular Advising

Ressourcekortlægninger, realisering af cirkulære udviklinger og innovationer, udviklings- og forskningsprojekter, workshopfacilitering og strategi

Designingeniør fra Danmarks Tekniske Universitet, 2021

Vores arbejdsområder

Arkitektur

Rådgivning

Innovation

Vores værdiskabelse

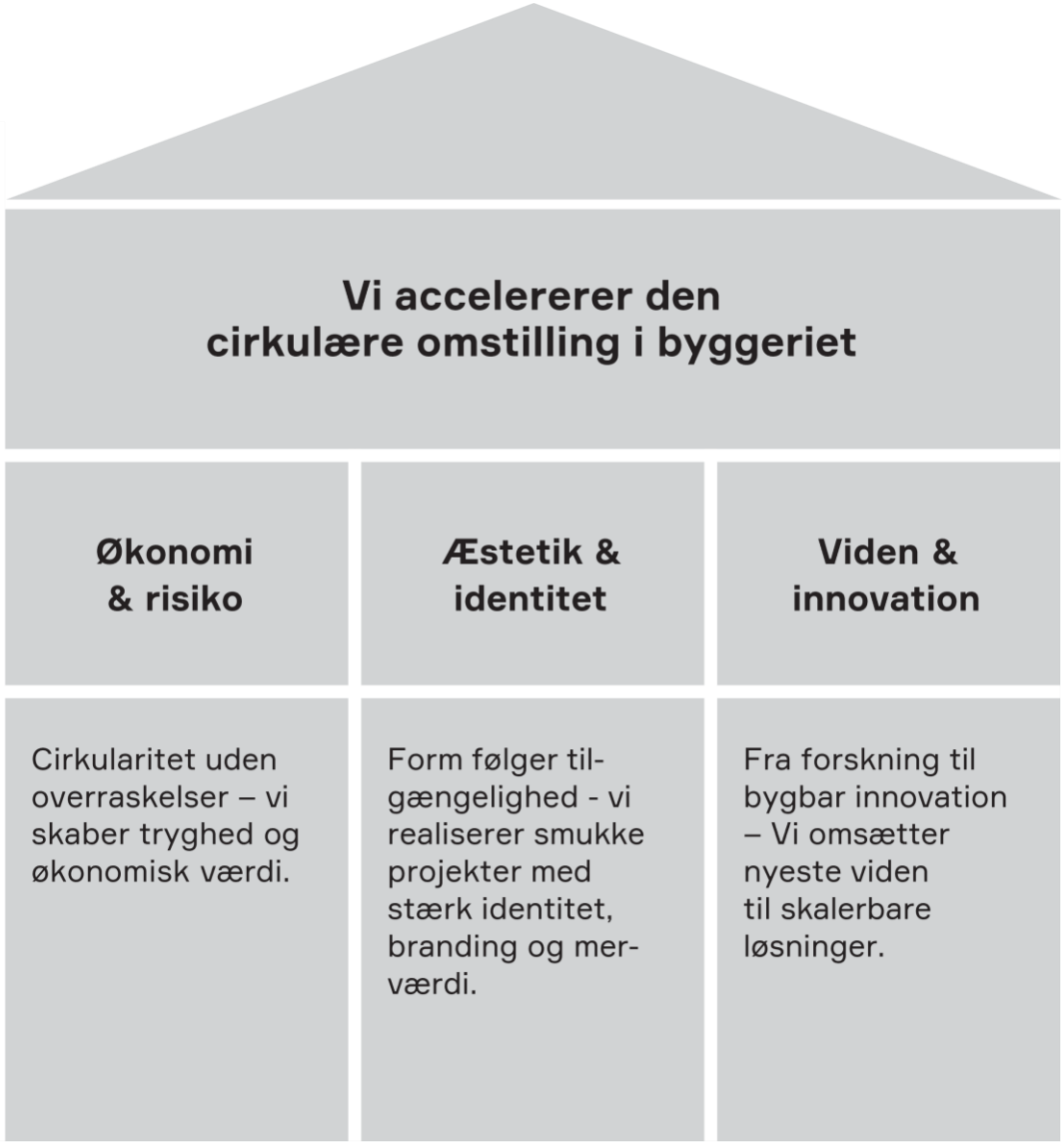

Lendagers tilgang

Undlad at bygge

Hvis der skal bygges - bevar og udnyt bygningen på stedet

Hvis der skal bygges nyt – fokuser på genbrug og biogene materialer

Ressourcerækkerne

Ressourcerækkerne | Lokation: Ørestaden, København, Denmark | Lejligheder og rækkehuse | Færdige 2020

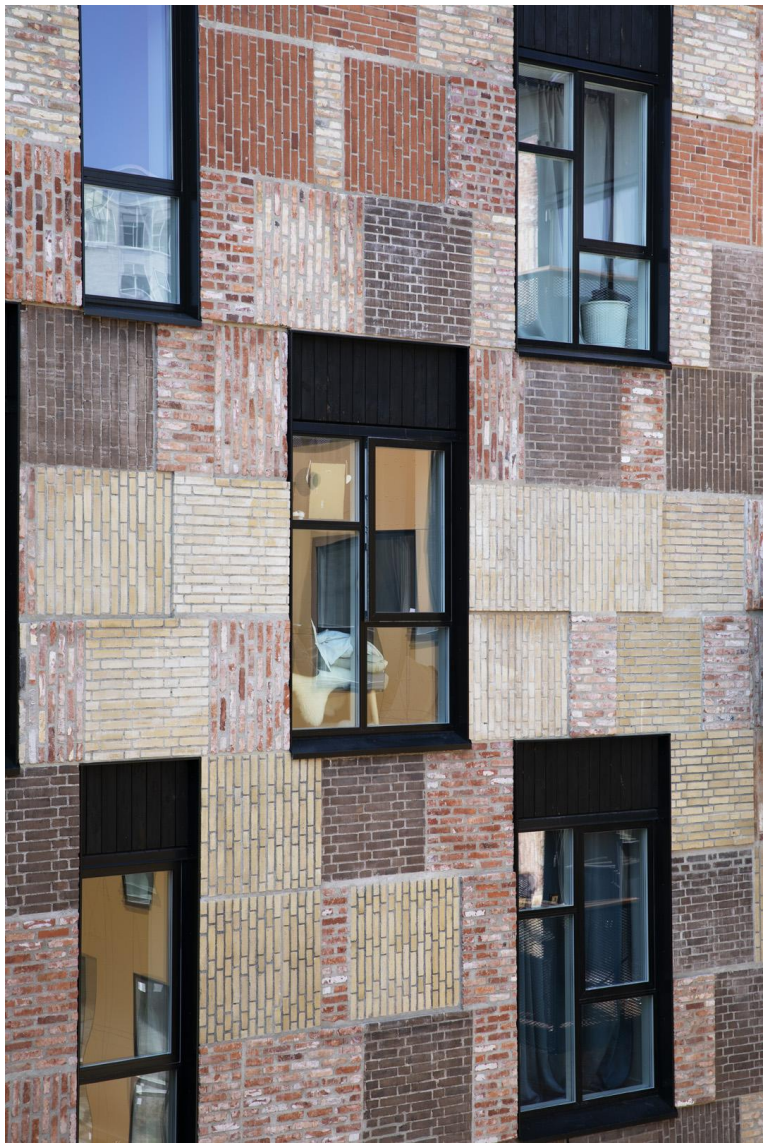

Læs mere om Ressourcerækkerne | https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2022/06/978-87-7038-427-8.pdf

Grønttorvet, PLADS 23

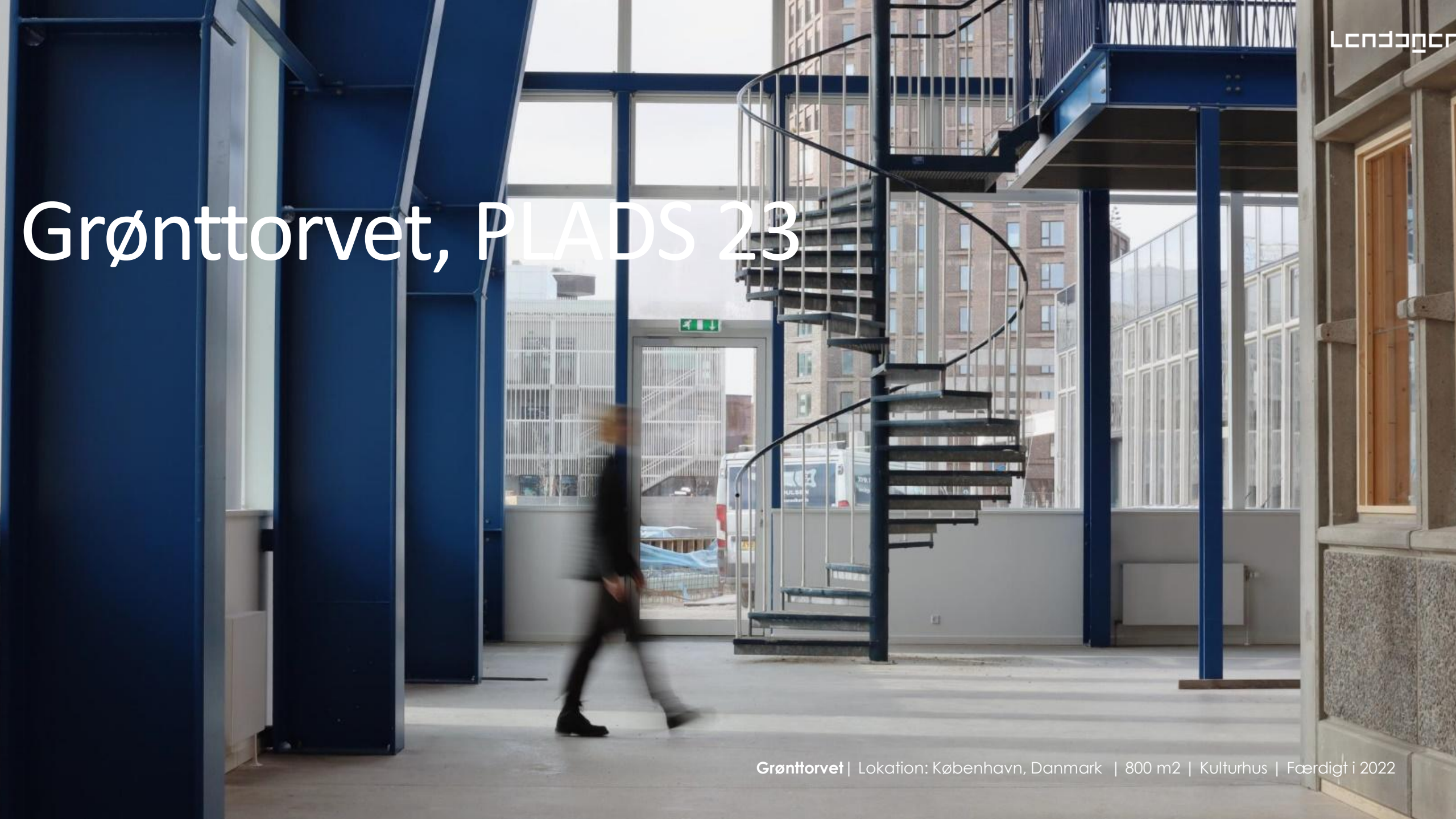

Grønttorvet | Lokation: København, Danmark | 800 m2 | Kulturhus | Færdigt i 2022

RIVNING

Oprindelige struktur

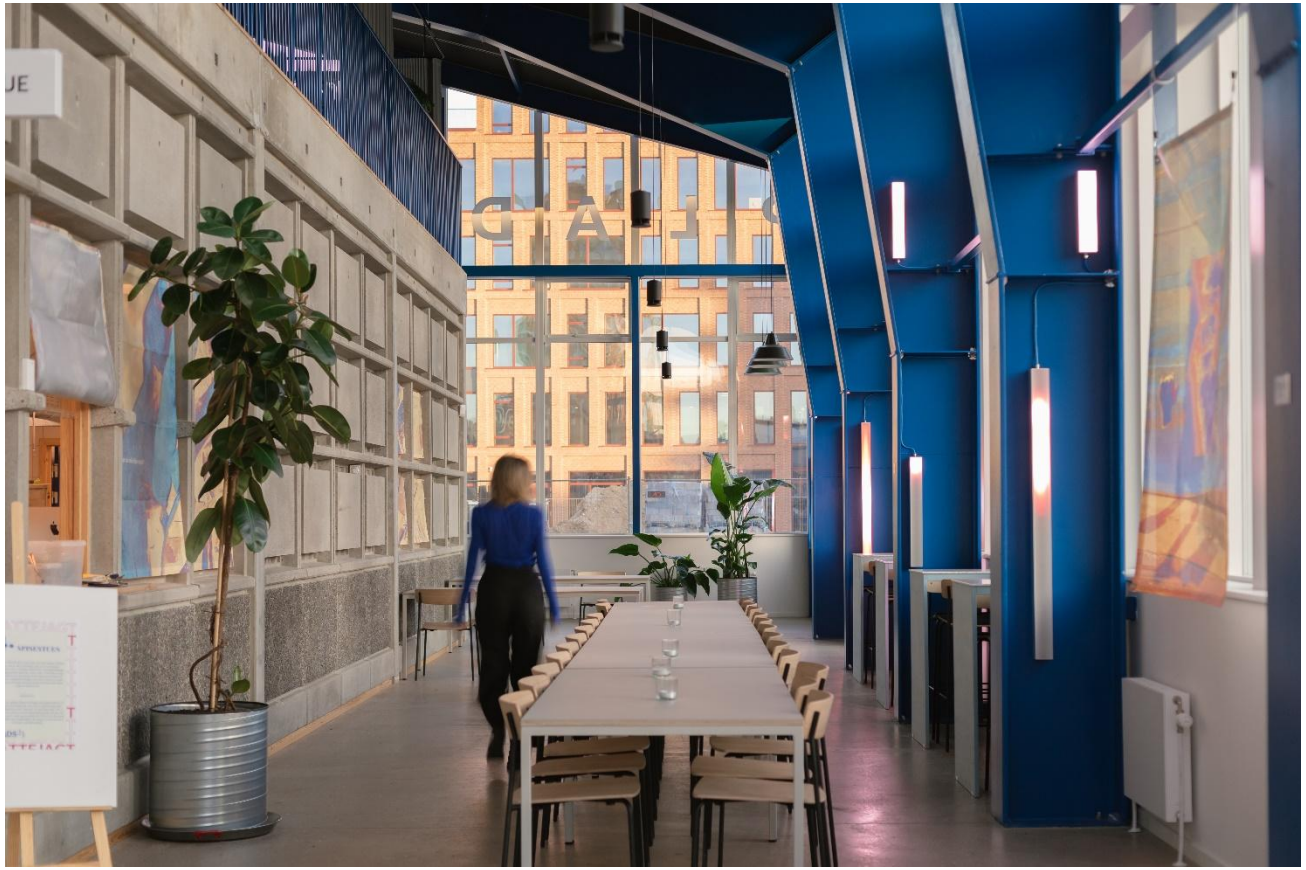

Grønttorvet

Lendager

Grønttorvet spisehus, PLADS23

Første forsøg på at genbruge bærende elementer i stål.

Ressourcekorlægning 2016.

Genbrug af stålelementerne i orangeri pga. brand, anvendelse og styrke etc.

Brugte elementer skal møde samme krav som nye.

Essentielt at have adgang til den oprindelig dokumentation

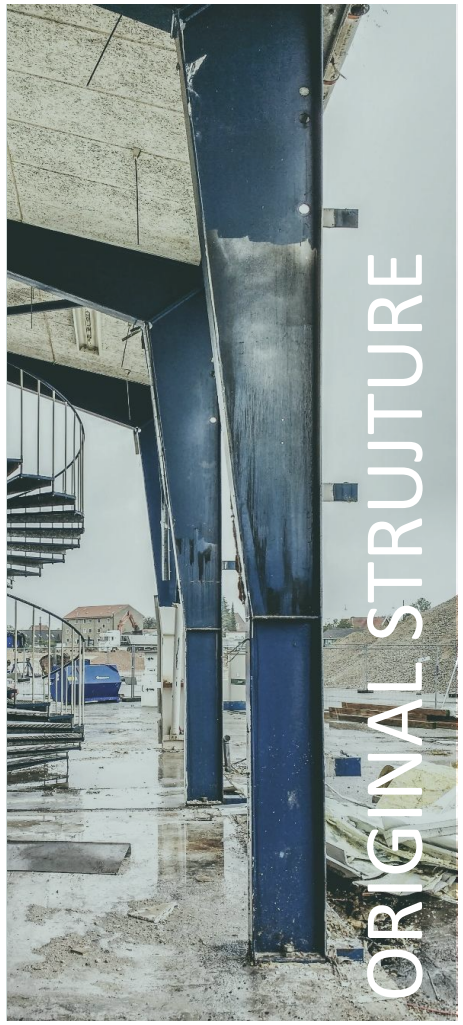

Svanen

Svanen | Lokation: Gladsaxe Danmark | Børnehave | 1.436 m² | Færdigt 2022

Gl. Gladsaxe Skole
1937-1967-2020

Børnehuset Svanen

Ønske om at genbruge træspær som bærende elementer i den nye børnehave, 2019.

Visuel styrkeklassificering med **DS/INSTA 142** til en fælles styrkeklasse.

Genbrugt i orangeriet i det nye børnehus med nye stålbeslag som forstærkning.

Det færdige orangeri

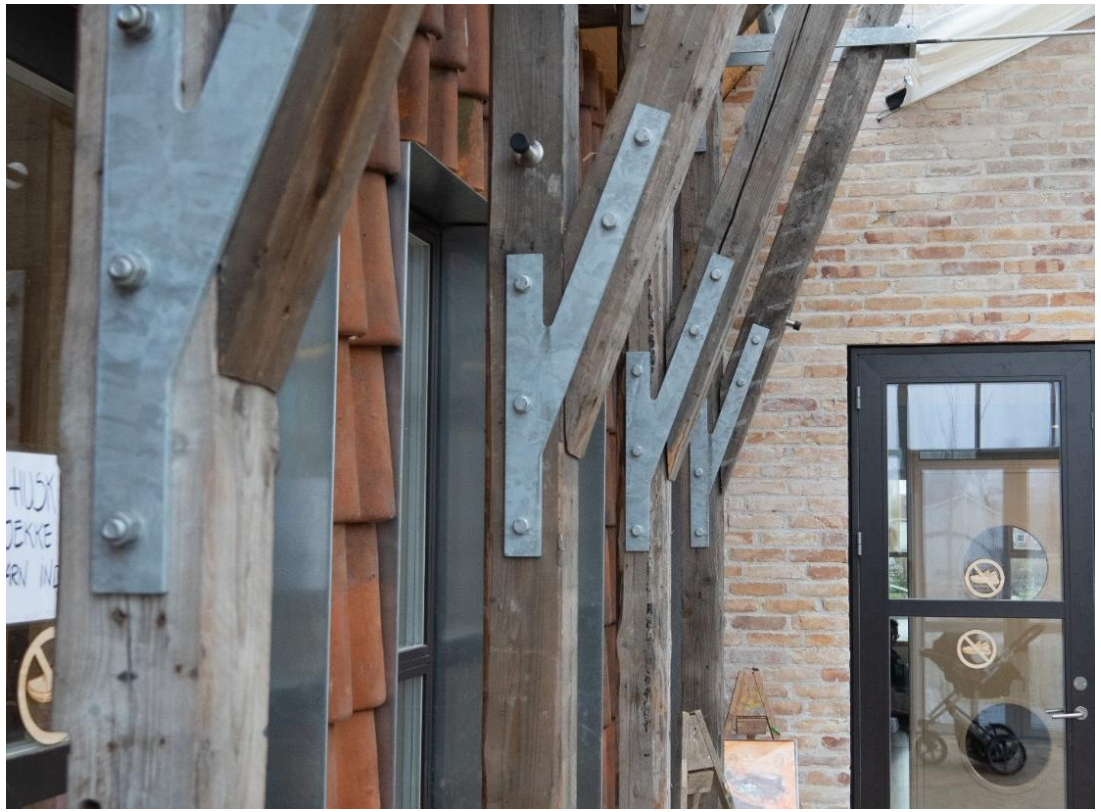

Fra pilot projekter til skalering

5 årigt Grand Solutions projekt for at muliggøre genbrug af bærende elementer

STRUCTURAL REUSE

Projektpartnere

Lendager · Arkitektskolen Aarhus · DTU · DS Dansk Standard · GATE 21 · LIST BYG · Rambøll · DTU Skylab - where it begins · Aarhus BSS – Center for små og mellemstore virksomheder, Juridisk Institut, Aarhus Universitet

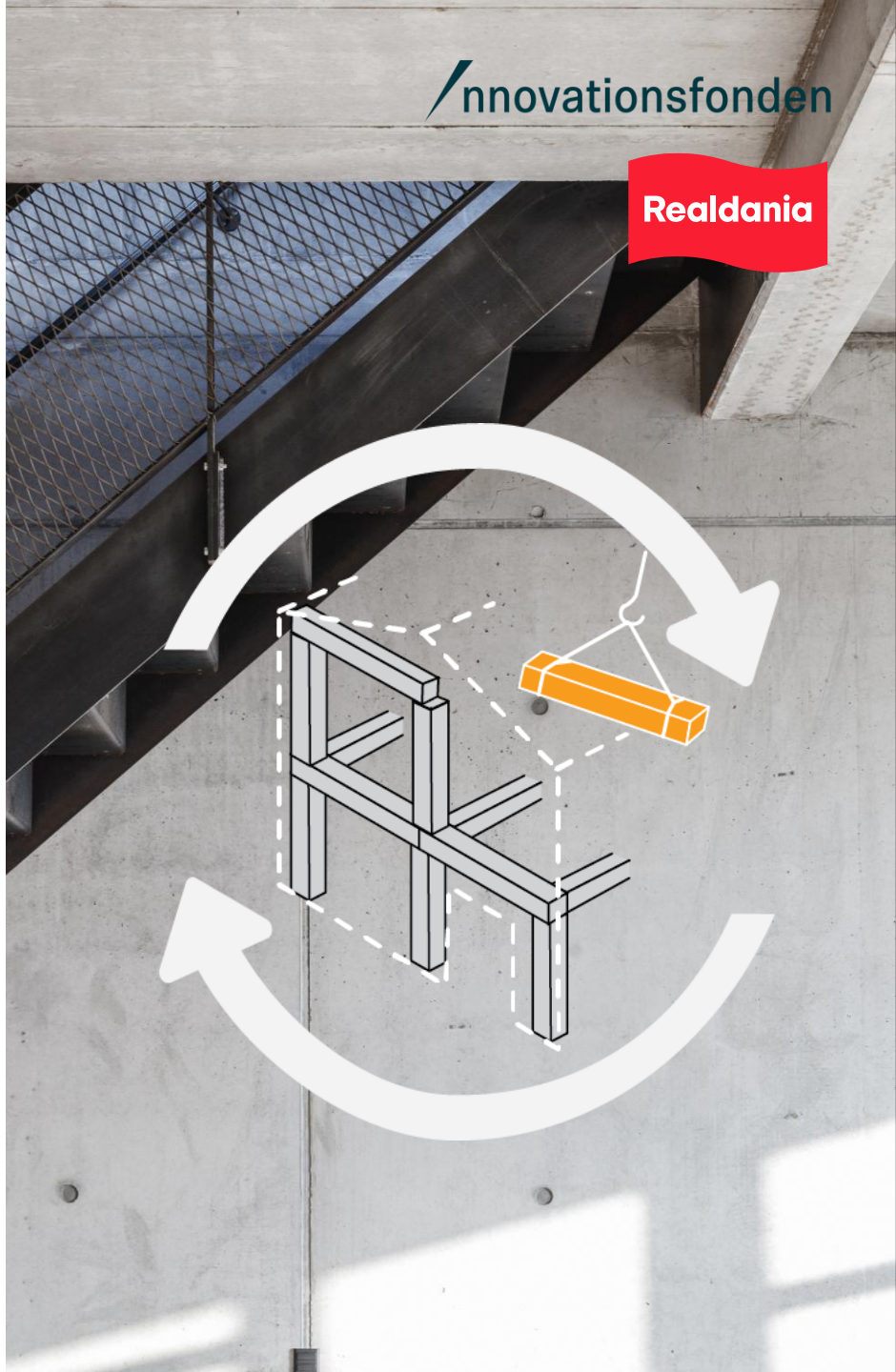

Den bærende konstruktion kan stå for op mod 80 % af en bygnings indlejrede CO_2

Seunghyun Son , Kwangheon Park, Heni Fitriani and Sunkuk Kim
20. jan 2021

STÅL

BETON

TRÆ

Tidligere process

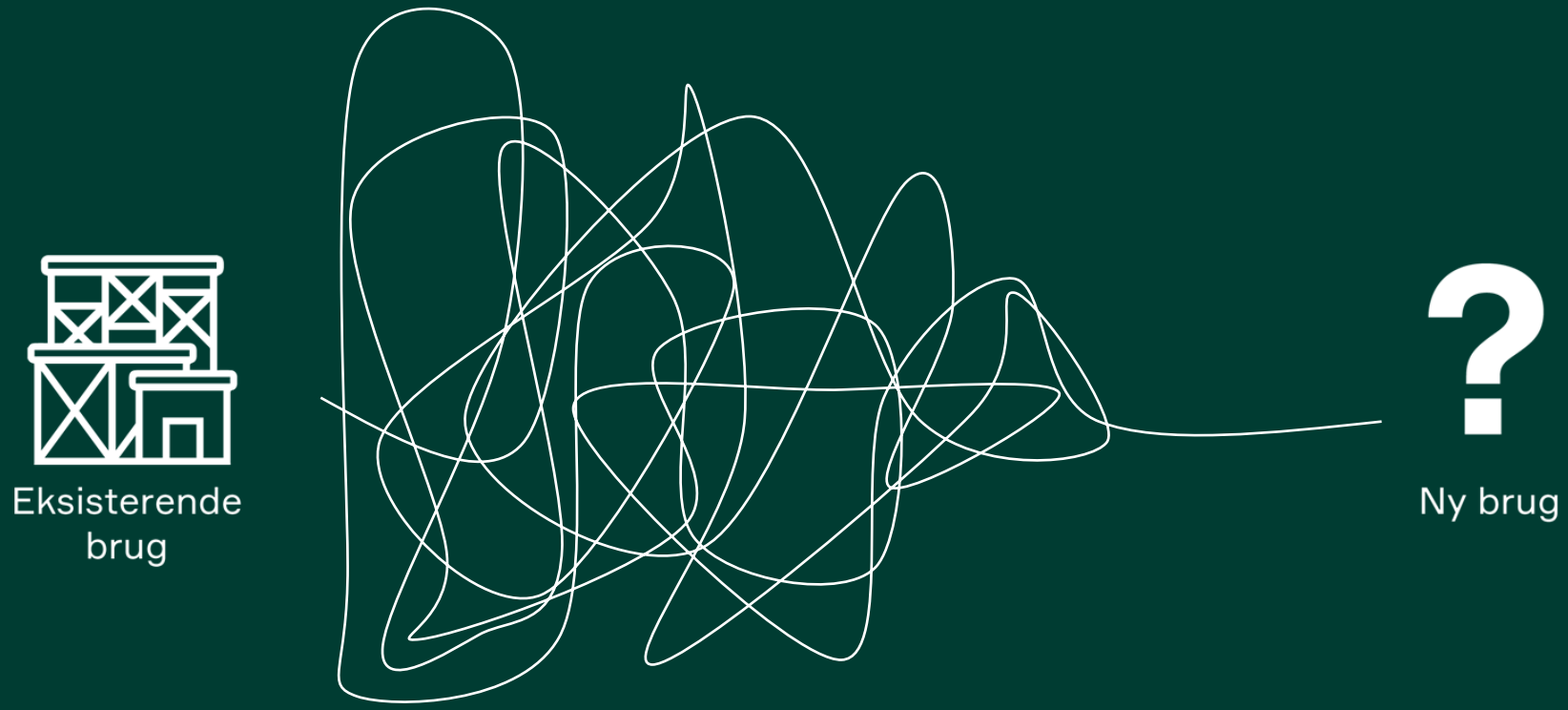

Ambitionen

Eksisterende brug

Simple og billige testmetoder

Certificerede elementer

Klare krav

Acceptabel risiko

?

Ny brug

Structural Reuse proces
- *før*

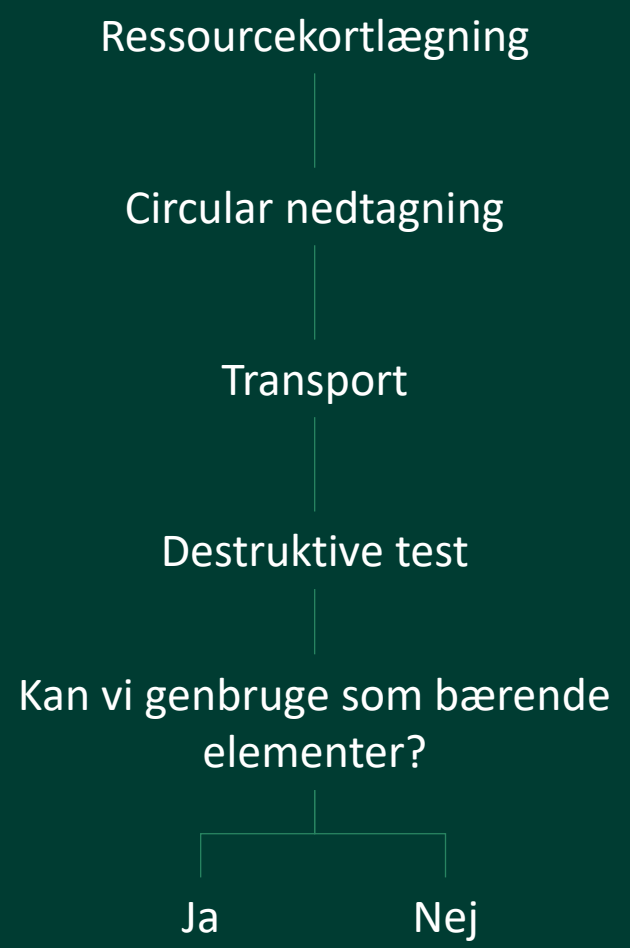

Structural Reuse proces - *nu*

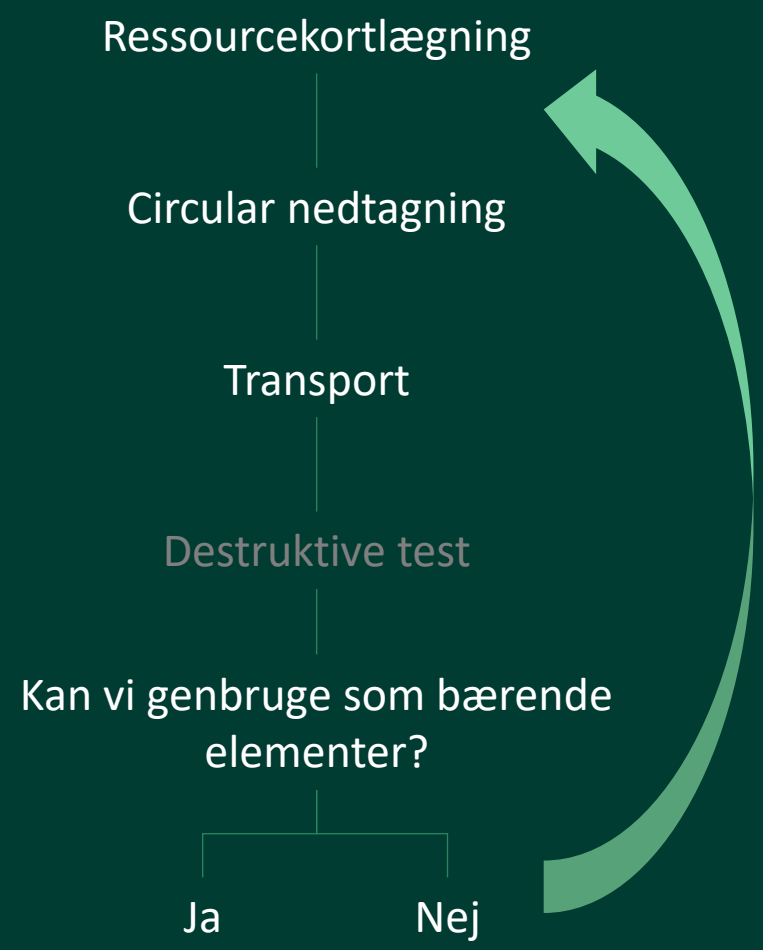

Approach

Hvad er en acceptabel risiko for branchen

Ikke-destruktive test metoder til at dokumentere

Implementering i standarder og teknisk fælleseje

Pilot projekter

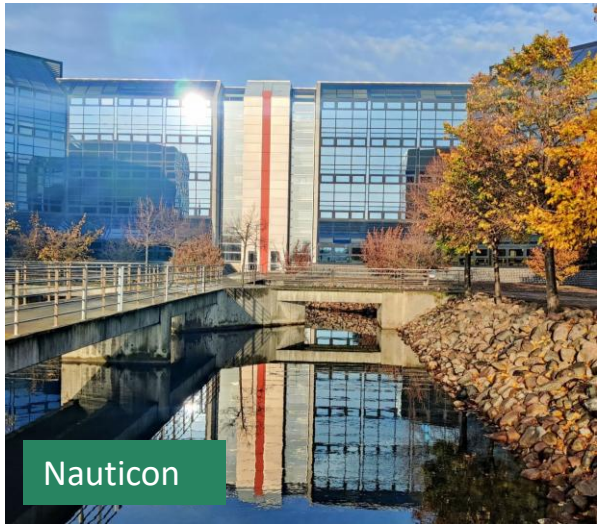

Test af betonelementer

Data collection

Visual condition evaluation

Determining test units

Test protocol

Geometry

Subsurface evaluation

Reinforcement layout

Concrete strength

Hvordan og hvornår

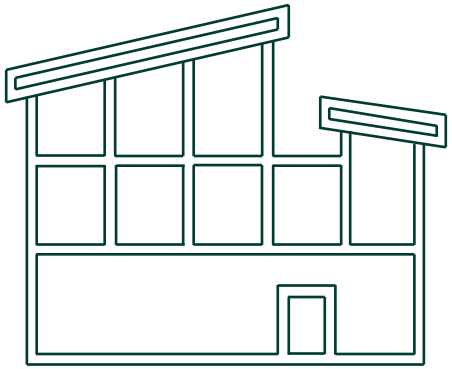

Dokumentation

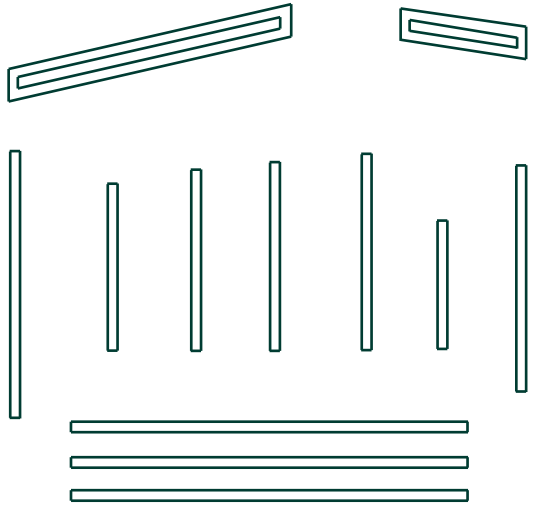

Nedtagning

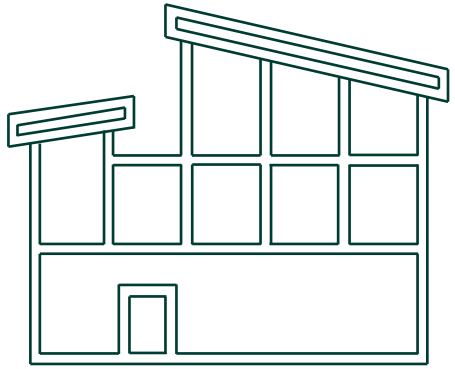

Genopførsel med brugte elementer

Cirkulær udviklingsproces

FASE 1
UNDERSØGELSE

Vi undersøger potentialer for at udvikle cirkulære ressourcestrømme for at opnå succes inden for designambitionen

FASE 2
UDVIKLING

Vi arbejder med udvikling af koncepter for materialestrømme for at sikre realisering af cirkulære løsninger

FASE 3
REALISERING

Vi arbejder med at sikre løsningernes realisering gennem dokumentation og tilsyn og at de cirkulære løsninger leveres som lovet

TIMEA modellen

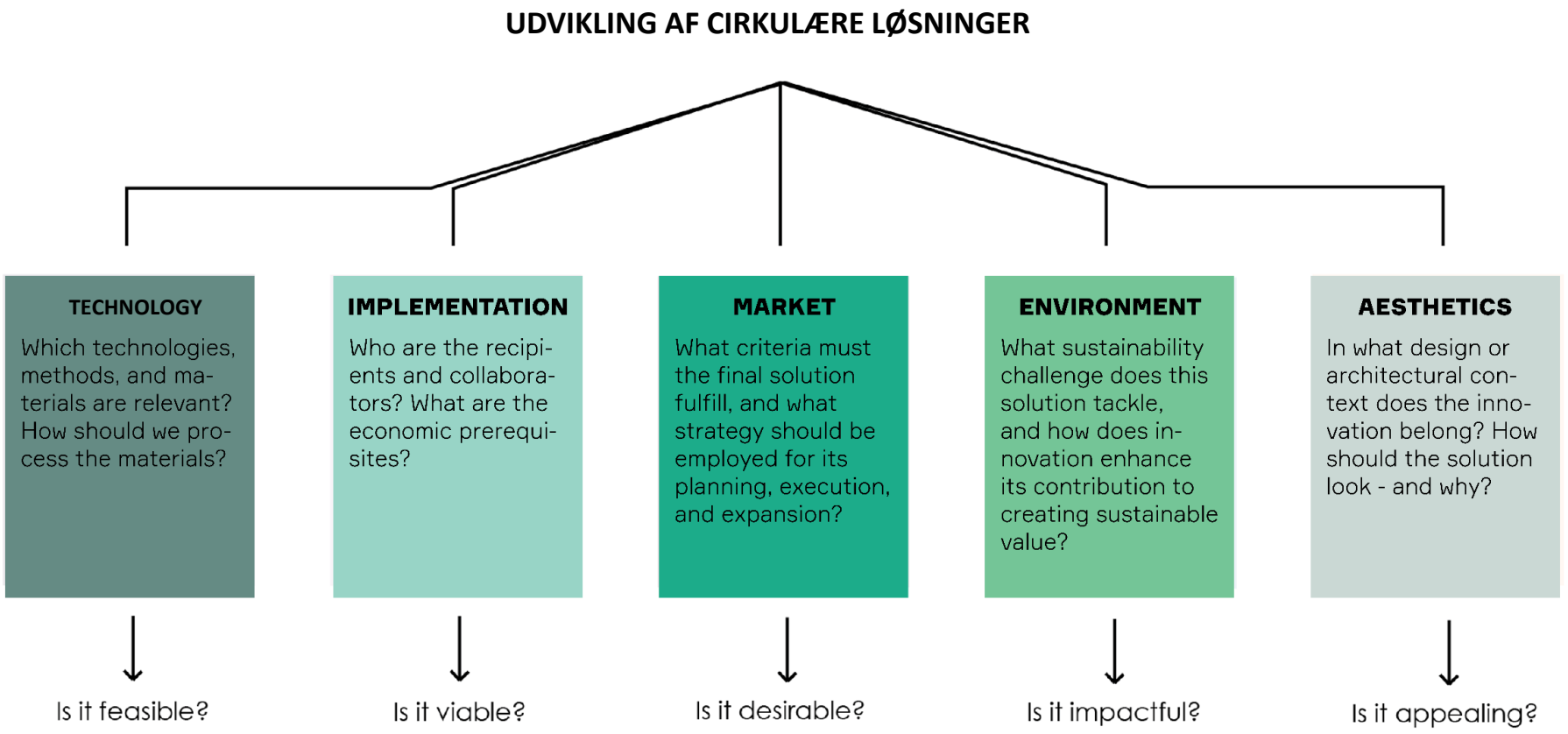

En iterativ proces som reducerer risiko

Fase 1: Undersøgelse

Teknologi
Hvilke teknologier, metoder og materialer er relevante? Hvordan skal vi bearbejde materialerne?
Marked
Hvem er aftageren og samarbejdspartnerne? Hvad er de økonomiske forudsætninger?
Implementering
Hvilke krav skal den færdige løsning leve op til? Hvordan skal processen planlægges, implementeres og skaleres?
Bæredygtighed
Hvilket bæredygtighedsproblem adresserer løsningen? Hvordan medvirker innovationen til bæredygtig værdiskabelse?
Æstetik
Hvilken designmæssig eller arkitektonisk kontekst indgår innovationen i? Hvordan skal løsningen se ud – og hvorfor?

Fase 2: Udvikling

Teknologi
Hvilke teknologier, metoder og materialer er relevante? Hvordan skal vi bearbejde materialerne?
Marked
Hvem er aftageren og samarbejdspartnerne? Hvad er de økonomiske forudsætninger?
Implementering
Hvilke krav skal den færdige løsning leve op til? Hvordan skal processen planlægges, implementeres og skaleres?
Bæredygtighed
Hvilket bæredygtighedsproblem adresserer løsningen? Hvordan medvirker innovationen til bæredygtig værdiskabelse?
Æstetik
Hvilken designmæssig eller arkitektonisk kontekst indgår innovationen i? Hvordan skal løsningen se ud – og hvorfor?

Fase 3: Realisering

Teknologi
Hvilke teknologier, metoder og materialer er relevante? Hvordan skal vi bearbejde materialerne?
Marked
Hvem er aftageren og samarbejdspartnerne? Hvad er de økonomiske forudsætninger?
Implementering
Hvilke krav skal den færdige løsning leve op til? Hvordan skal processen planlægges, implementeres og skaleres?
Bæredygtighed
Hvilket bæredygtighedsproblem adresserer løsningen? Hvordan medvirker innovationen til bæredygtig værdiskabelse?
Æstetik
Hvilken designmæssig eller arkitektonisk kontekst indgår innovationen i? Hvordan skal løsningen se ud – og hvorfor?

Hvad så nu?

Flere projekter med genbrug af bærende elementer

Langeliniespidsen

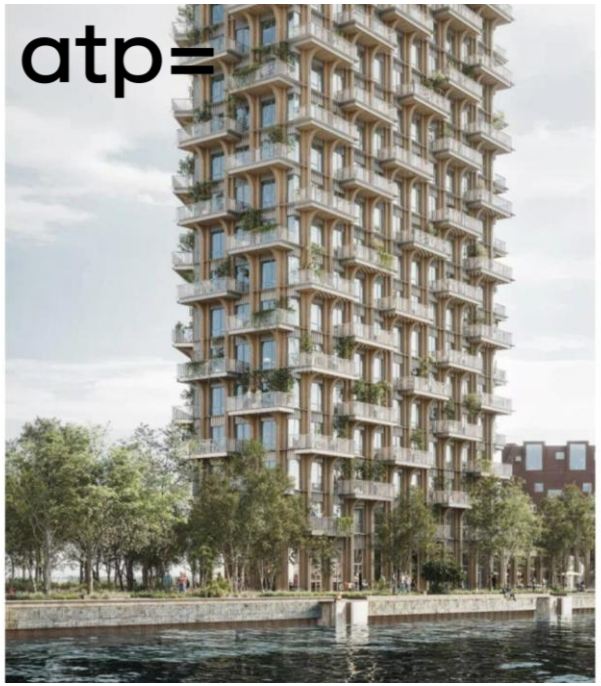

Undersøgelse af genbrug af huldæk, trapper, facadeplader mm. på Langeliniespidsen

Sophie Amalie Gården

Genbrug af huldæk i renovering af altaner blok A.

Spørgsmål og tak for I dag!

Karoline Fogh Gustafsson

kg@lendager.com

+45 30 71 13 04